

**Hajdú-Bihar Megyei
Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság
4024 Debrecen, Vármegyeháza u. 9.
4002 Pf.: 139. Tel.: (52) 310-333, Fax: (52) 413-338**

**2007. évi beszámoló
a Hajdú-Bihar Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság tevékenységéről**

Beszámolási időszak: 2007. január 1-től 2007. december 31-ig.

A bizottság összetétele:

Ssz.	Név	Munkakör	Képesítés	Foglalkoztatás módja, óraszám	Esetszám, vizsgálatok száma	Szakvizsga megszerzésének ideje
1.	Buzás Tibor	bizottság vezető	szakvizsgázott szociálpolitikus	főállású		2004.04.26. (szociális)
2.	Makónyi Judit	pszichológus	klinikai szakpszichológus	főállású GYED	0	2000.03.29. (klinikai szakpszichológus)
3.	Bálint Miklós	család gondozó	szociálpedagógus	főállású	131	---
4.	Boros Anikó	család gondozó	szakvizsgázott szociálpolitikus	főállású	120	2006.12.08. (szociális)---
5.	Gelányi-Szabó Anikó	család gondozó	szociálpedagógus	főállású 2007.05.31-ig 2007.06.01-től Elhelyezési osztály	60	2005. 06.03. (pedagógus)
6.	Drotár Iván	család gondozó	szociálpedagógus	főállású 2007.06.01-től	40	
7.	Vásári Jánosné	gyermekvédelmi ügyintéző-asszisztens	gyermekvédelmi ügyintéző	főállású 2007.01.01-től	---	---
8.	Dr. Szabó Magdolna	orvos	gyermekgyógyász szakorvos	megbízási szerződés (2003.06.01-)	206	---
9.	Dr. Kósa Katalin	orvos	gyermekgyógyász szakorvos	megbízási szerződés (2003.06.01-)	63	---
10.	Dr. Kovács László	orvos	gyermek pszichiáter szakorvos	megbízási szerződés (2003.06.01-)	24	---

11.	Dr. Bugán Enikő	orvos	gyermek pszichiáter szakorvos	megbízási szerződés (2006.01.01-)	5	
12.	Fodorné Mező Ágnes	gyógypedagógus	gyógypedagógus	megbízási szerződés (2003.06.01-2007.05.31.)	10	---
13.	Csongrádi Barbara	gyógypedagógus	gyógypedagógus	Elhelyezési osztály főállású-GYED	0	2005. 06.03. (pedagógus)
14.	Sági Melinda	gyógypedagógus	pszichopedagógus-tanár	megbízási szerződés 2007.06.11-től	12	2002.09.17. (pedagógus)
15.	Péter Éva	gyógypedagógus	gyógypedagógus	megbízási szerződés 2007.06.11-től	9	
16.	Molnárné Oláh Erika	pszichológus	klinikai szakpszichológus	Elhelyezési osztály főállású	9	1997.12.16. (klinikai szakpszichológus)
17.	Ferenczi Beáta	pszichológus	klinikai szakpszichológus	Elhelyezési osztály főállású	6	2007.11.23. (klinikai szakpszichológus)
18.	Egri Ilona	pszichológus	pszichológus	Elhelyezési osztály főállású	4	---
19.	Dickmann Roland	pszichológus	klinikai szakpszichológus	Elhelyezési osztály főállású (2006.11.20-tól)	3	2006.11.17. (klinikai szakpszichológus)
20.	Nagy Ágota	pszichológus	pszichológus	Főállású (2006.05.02-től)	154 (további 1 vizsgálat az Elh. Osztálynak, össz.: 155)	
21.	Nagyné Lengyel Emese	pszichológus	klinikai szakpszichológus	Szerződéses (2006.11.01-2007.12.31-ig)	132 (további 14 vizsgálat az Elh. Osztálynak, össz.: 146)	2007.11.16. (klinikai szakpszichológus)
22.	Szekeres Judit	pszichológus	klinikai szakpszichológus	megbízási szerződés (2005.12.01-)	0	---

Megjegyzés: A bizottság gyermekpszichiáter szakorvosainál fennálló összeférhetlenség miatt (mindketten egyben kezelőorvosai is voltak a gyermekeknek), 2 esetben dr. Kulcsár Andrea gyermek-neurológus szakorvos eseti szakértőként közreműködött.

Dr. Szabó Edit gyermekpszichiáter, Fodorné Mező Ágnes gyógypedagógus, Baranyainé Tóháti Valéria pszichológus bizottsági tagsága megszűnt.

Továbbtanul:

- Bálint Miklós -BCE Közigazgatás Tudományi Kar Államigazgatási Továbbképző Intézet.
- Nagy Ágota –Debreceni Egyetem, Phd
- Nagyné Lengyel Emese - Debreceni Egyetem, Klinikai Szakpszichológus képzés (2007.11.23-ig)

Képzésen vett részt:

Bálint Miklós	-Burn-out tréning, szupervízió
Buzás Tibor	-Gyermekevédelmi szakértői továbbképzés
Nagy Ágota	-Gyermekkori depresszió és szorongás kognitív viselkedés terápiaja
	-Bántalmazott gyermekek a szakellátásban
	-Burn-out tréning, szupervízió
Nagyné Lengyel Emese	-Bántalmazott gyermekek a szakellátásban
Vásári Jánosné	-Helyi és kistérségi stratégiák tervezése és gyakorlata (életminőség, egészség)
	-gépíró tanfolyam
Drotár Iván	-Burn- out tréning, szupervízió

Konferenciák, értekezletek, fórumok, munkacsoportok:

-2007. 02. 07. – SZMI, Budapest – Szakmai standardok és protokollok kidolgozása (4 fős munkacsoport tagjaként Buzás Tibor)

-2007. 02. 27-28. – Szakszolgálatok Igazgatói Egyesülete, SZMM, SZMI, Cserkeszőlő – Munkaértekezlet – Előadás: Buzás Tibor, A szakértői bizottságok működési tapasztalatai az elmúlt 4 év alapján címmel

-2007. 03. 06. – SZMI, Budapest – Szakmai standardok és protokollok kidolgozása (4 fős munkacsoport tagjaként Buzás Tibor)

-2007. 03. 09. – OGYSZB, Fót – Pszichodiagnosztikai protokoll kidolgozása munkaértekezlet – Buzás Tibor, Nagyné Lengyel Emese

-2007. 03. 27. – SZMM, Budapest – Előadás: Buzás Tibor – Jogszabály módosító javaslatok összefoglalása a megyei szakértői bizottságok összegyűjtött véleménye alapján címmel

-2007. 04. 23-25. – Fővárosi TEGYESZ és Pest Megyei TEGYESZI és SZMM „Hátrányos helyzet és gyermekvédelem, 10 éves a gyermekvédelmi törvény” c. konferencia, Budapest – Előadás és szekció vezetése: Buzás Tibor – Ellátási szükségletek diagnosztizálása a szakértői bizottságokban

-2007. 05. 25. – „Szemünk fénye a gyermek” c. konferencia, Csapókerti Közösségi Ház – Nagy Ágota

-2007. 06. 06-08. – „Szakemberek a Családokért” c. konferencia, Debrecen – Nagy Ágota

-2007. 06. 29. – „Esélyegyenlőség, hátrányos helyzet” – Család, Gyermek, Ifjúság Egyesület, Debrecen – Fókuszcsoporthoz moderátor: Buzás Tibor

-2007. 10. 18. – „10 éves a Debreceni Javítóintézet”, Debrecen – Buzás Tibor

-2007. 10. 30. – „Intézményi átalakítások -fenntartói és szakértői szemmel” c. konferencia, Nyíregyháza, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Önkormányzat – Előadás: Buzás Tibor – A gyermekvédelem jelenlegi rendszerének struktúrája – a szükséges változások alternatívái címmel

-2007. 11. 30. – A gyermekvédelmi törvény 10 éves születésnapja alkalmából rendezett ünnepi konferencia, SZMM, SZMI, Budapest, Országház – Buzás Tibor

Vizsgálati adatok:

Az elvégzett **vizsgálatok** száma: **990**, ebből

- esetfelmérő vizsgálat: **351**
- pszichológiai: **308**
- gyermekorvosi: **269**
- gyermekpszichiátriai: **31**
- gyógypedagógiai: **31**

A szakvéleményekkel kapcsolatos adatok, jellemzők:

Csak esetfeltárást követően (egyéb szakvizsgálatok elvégzése nélkül) adott javaslatok, észrevételek száma: **41** (ebből 7 esetben záradék készült a korábbi szakvéleményhez)

Elkészített **szakvélemények** száma: **310** (további **32** főről ún. megállapító szakvélemény is készült) **ebből**

- a gyámhivatalok kérték a szakvéleményt: **302**
  - ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek esetében: **192**
  - átmeneti nevelésbe vételi eljárás esetében: **70**
  - egyéb eljárás miatt elkészített szakvélemények száma: **48, ebből**
    - speciális szükséglet megállapítása: **28**
    - speciális szükséglet éves kontrollvizsgálata: **2**
    - gondozási hely megváltoztatása: **18**
- (Megjegyzés: összesen **32** főnél került sor speciális szükséglet vizsgálatára, mert további ideiglenesen elhelyezett **2** főnél is vizsgáltuk ennek fennállását.)

A szükségletet igazoló dokumentumok alapján készített megállapító szakvélemények száma: **32**, ebből **31** esetben a szükséglet meglétét, **1** esetben az addig fennálló szükséglet megszűnését állapította meg a bizottság.

A.)

A bizottság **32** fő vizsgálata során **23** esetben állapította meg a **speciális ellátási igényt**, ebből javaslatok születtek:

- minisztériumi gyermekotthonba: **9**
- speciális gyermekotthonba: **14**
- gyermekotthonba: **0**
- Szt. hatálya alá eső otthonba: **0**
- vissza a családba: **0**

Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság által vizsgált gyermekek száma: **5**

- minisztériumi gyermekotthonba nyert elhelyezést: **5**
- az OGYSZB vizsgálatára vár: **4**

Megjegyzés: További **1** főt fellebbezési eljárás során vizsgált az OGYSZB és megállapította a speciális ellátási igényt, de nem javasolták a minisztériumi gyermekotthonba helyezését. Az általunk felterjesztett **9** gyermekből eddig **5** főt vizsgáltak meg, ők valamennyien minisztériumi működtetésű speciális gyermekotthonba kerültek.

Év végi helyzetkép a megyében:

2007. december 31-én szakellátásban részesülő speciális ellátási igényű gyermekek, illetve fiatalok száma a megyében:

Összesen: **34** fő
 Fiú: **28** fő
 Lány: **6** fő

I. Vezető tünetek fiúk esetében (csak a „főtünet”):

Súlyos pszichés tünet összesen: **6**

Ebből:

- személyiségfejlődési zavar: **3** (főleg kora gyermekkori kötődési és emocionális problémák)
- súlyos pszichotikus tünet: **0**
- súlyos neurotikus tünet: **0**
- pszichiátriai vezető tünet: **3**

Súlyos disszociális tünet összesen: **22**

Ebből:

- súlyos beilleszkedési zavar: **13**
- antiszociális magatartás: **1**
- gyermekkori elkövető: **8**

Pszichoaktív szer használata összesen: **0**

Ebből:

- drog:
- alkohol:
- egyéb, éspedig:

Kettő vagy annál több tünet (súlyos pszichés –és súlyos disszociális tünet és pszichoaktív szer használata) együttes fennállása is diagnosztizálható volt: **18**

Pszichiátriai tünet (akár vezető tünet, akár járulékos) is fennáll, de a gyermek nem részesül adekvát speciális ellátásban: **10**

Drogabúzus megléte (akár vezető tünet, akár járulékos) is fennáll, de a gyermek nem részesül adekvát speciális ellátásban: **5**

A **speciális ellátási igényű fiúk (28 fő)** az alábbi ellátási formákban részesülnek:

- minisztériumi működtetésű speciális gyermekotthonban: **7**
- gyermekotthonban: **2**
- különleges gyermekotthonban: **4**
- lakásotthonban: **11**
- átmeneti (befogadó) otthonban: **0**
- Szt. hatálya alá tartozó ápoló- gondozó otthonban: **1** (nem a mi javaslatunk alapján, nem megfelelő neki, jelenleg felterjesztve az OGYSZB-hez)
- javítóintézetben: **3**

Ebből:

- minisztériumi speciális gyermekotthoni várólistán van: **0**
- minisztériumi speciális gyermekotthonba felterjesztve, OGYSZB vizsgálatára vár: **2**
- megyén belüli speciális gyermekotthonba helyezhető: **14**

Megjegyzés: **4** fiú helyzete teljesen megoldatlan országos ellátási űr miatt (a további **2** fő OGYSZB-hez felterjesztett fiú megfelelő elhelyezése is bizonytalan).

II. Vezető tünetek lányok (6 fő) esetében (csak a „főtünet”):

Súlyos pszichés tünet összesen: **0**

Ebből:

- személyiségfejlődési zavar: **0**
- súlyos pszichotikus tünet: **0**
- súlyos neurotikus tünet: **0**
- pszichiátriai vezető tünet: **0**

Súlyos disszociális tünet összesen: **6**

Ebből:

- súlyos beilleszkedési zavar: **4**
- antiszociális magatartás: **0**
- gyermekkorú elkövető: **2**

Pszichoaktív szer használata összesen: **0**

Ebből:

- drog:
- alkohol:
- egyéb, éspedig:

Kettő vagy annál több tünet (súlyos pszichés –és súlyos disszociális tünet és pszichoaktív szer használata) együttes fennállása is diagnosztizálható volt: **6**

Pszichiátriai tünet (akár vezető tünet, akár járulékos) is fennáll, de a gyermek nem részesül adekvát speciális ellátásban: **2**

Drogabúzus megléte (akár vezető tünet, akár járulékos) is fennáll, de a gyermek nem részesül adekvát speciális ellátásban: **2**

A **speciális ellátási igényű lányok** az alábbi ellátási formákban részesülnek:

- minisztériumi működtetésű speciális gyermekotthonban: **3**
- lakásotthonban: **2**
- nevelőszülőnél: **1**

Ebből:

- minisztériumi speciális gyermekotthoni várólistán van: **0**
- minisztériumi speciális gyermekotthonba felterjesztve, OGYSZB vizsgálatára vár: **2**
- megyén belüli speciális gyermekotthonba helyezhető: **0** (nincs lehetőség)

Megjegyzés: 1 fő megfelelő elhelyezése országos ellátási úr miatt teljesen megoldatlan.

B.)

A szakvéleményekben **különleges** szükségletet állapítottunk meg **146** esetben, valamint annak megszűnését **1** esetben. Mindezekből:

- komplex szakvélemény készült: **115**
- megállapító szakvélemény készült: **32**

A különleges ellátási igény fennállásának okai és a javasolt gondozási formák:

életkora miatt: 71

- gyermekotthonba: 1
- különleges gyermekotthonba: 8
- nevelőszülőhöz: 56
- vissza a családba: 5
- gondozásba helyezés Öf. Szülőhöz: 1

életkora és tartós betegsége miatt: 4

- gyermekotthonba: 0
- különleges gyermekotthonba: 0
- nevelőszülőhöz: 4
- Szt. hatálya alá eső otthonba: 0

értelmi képessége következtében: 48

- gyermekotthonba: 1
- lakásotthonba: 7
- különleges gyermekotthonba: 20
- nevelőszülőhöz: 16
- vissza a családba: 4

tartós betegsége végett: 15

- gyermekotthonba: 0
- különleges gyermekotthonba: 1
- nevelőszülőhöz: 12
- vissza a családba: 2

értelmi képessége és tartós betegsége miatt: 5

- gyermekotthonba: 2
- különleges gyermekotthonba: 1
- nevelőszülőhöz: 1
- Szt. hatálya alá eső otthonba: 1

C.)

43 esetben nem javasoltuk a nevelésbe vételt, ebből

- 8 hónap múlva (2007 decemberében) mégis szakellátásba került: **1** (de újra hazakerült már 2008 januárjában)
- átmeneti gondozásba került: **0**
- alapellátásban gondozzák: **32**
- családba fogadás: **10**

A **gyámhivatalok** által további hazahelyezett gyermekek száma: **16**

- akiről nem kértek szakvéleményt: **8**
- akiknek visszavonták a megkeresést: **8**

A gyermekbántalmazással, illetve bűncselekmények elkövetésében érintett gyermekkel és fiatalokkal kapcsolatos adatok a Hajdú-Bihar Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság 2007-ben készített szakvéleményei alapján (310 fő):

I. Gyermekbántalmazással érintett gyermekek száma: **128**

- fiú: **65**
- lány: **63**

I/a. A bántalmazás formája:

- súlyos elhanyagolás: **87**
- fizikai abúzus: **21**
- érzelmi abúzus: **58**
- szexuális abúzus: **12**

I/b. Kapcsolat jellege a gyermekjóléti szolgálattal:

- nem volt kapcsolat: **16**
- alapellátás: **45**
- védelembe vétel: **67**
- a Bizottság kapott hivatalos jelzést az abúzusról a vizsgálatok előtt: **117**
- nem kaptunk jelzést, a vizsgálatok során tártuk fel a korábbi abúzust: **11**

I/c. Intézkedések történtek-e:

- rendőrségi feljelentés: **22**
- pszichológiai kezelés: **2**
- pszichiátriai kezelés: **0**
- egyéb, éspedig: **7**, ebből orvosi vizsgálat **5**, kórházi kezelés **0**, iü-i pszich. szakértői vizsgálat: **1**, tanácsadás: **1**

II. Vizsgálataink előtti időszakban bűncselekményt elkövetett fiatalok száma: **25**

- fiú: **18**
- lány: **7**

II/a. Kapcsolat jellege a gyermekjóléti szolgálattal:

- nem volt kapcsolat: **4**
- alapellátás: **7**
- védelembe vétel: **14**

II/b. Pártfogói felügyelet volt-e?

- igen: **3**
- nem: **22**

Egyebek:

Bizottságunk 4 és fél éves működése alapján kijelenthető, hogy az elvégzett vizsgálatok számossága szempontjából közepesen nehéz évet zártunk 2007-ben. A bizottsági tagok személyében változások történtek. Az évet új asszisztenssel kezdtük meg Vásári Jánosné személyében, aki a 2006 év végén nyugdíjba vonult Karacsné Fazekas Rozáliát váltotta. Az év közepén Gelányi-Szabó Anikó, aki a bizottság egyik szociális munkása volt, az Elhelyezési Osztály megbízott vezetője lett, helyére a korábban ott feladatot ellátó Drotár Iván érkezett. A megbízási szerződéssel foglalkoztatott bizottsági tagok közül 3 fő bizottsági tagsága megszűnt, mivel közöttük volt a gyógypedagógus is, továbbá munkatársunk, Csongrádi Barbara gyógypedagógus ebben az évben Gyed-en volt, így 2 fő gyógypedagógus kolléganővel (Péter Éva, Sági Melinda) kötöttünk megbízási szerződést a vizsgálatok elvégzésére. Ők főállásban a szakértői és rehabilitációs bizottság tagjai is egyben. Az itteni szerepvállalásukkal a két bizottság közötti együttműködés és munkakapcsolat még szorosabb lett.

A megalakulásunk óta ez volt az első év, amikor két „tisztá profillal” a szakértői bizottságban feladatot ellátó pszichológussal dolgozhattunk. A vizsgálati számadatok tanúsítják, hogy az ő munkavégzésük mellett jóval kevesebb esetszámban kellett bizottsági munkát végezni az Elhelyezési Osztály pszichológusainak a korábbi évekhez képest. Segítségüket idén már a bizottság pszichológusai is viszonzták oly módon, hogy 15 esetben végeztek vizsgálatot az Elhelyezési Osztály részére. Mivel – a megyei gyámhivatal 2006-os ellenőrzése alkalmával megállapítottak alapján – a fenntartónk 2008. 01. 01-től engedélyezte a harmadik pszichológus státusz betöltését is a szakértői bizottságban, így a rövidesen a Gyed-ről munkába álló pszichológusunk szerepvállalásával, 2008-ban még ennél is több vizsgálat elvégzésére lesz lehetőség a szakszolgálaton belüli egyéb pszichológiai feladatok közül, csökkentve ezzel a többi pszichológus munkaterheit.

Az elmúlt évben a megyékben létrejött - a fenntartó önkormányzatok személyében bekövetkezett - változások következtében, több helyen jelentős átalakulások zajlottak a szakellátás intézményeit, személyi és tárgyi feltételeit illetően. Érezhető volt ennek hatása a korábban elindult országosnak mondható folyamatokra, abban a tekintetben, hogy erre kevés lehetőség és „energia” maradt, mert mindenki „a saját megyéjével volt elfoglalva”. Így sajnos jelentős előrelépés nem történt a szakmai, módszertani szabályozók és dokumentumok (standardok, diagnosztikai protokollok, módszertani útmutatók, stb.) elkészülése és a megyei bizottságok munkaközösségének működése terén. Bízunk benne, hogy 2008-ban ez nem így lesz.

A bizottságunk 4 és fél éves működésének tapasztaltait és jellemzőit összefoglaltuk egy pályázatban, melyet az SZMM és az SZMI hirdetett meg, „Jó gyakorlatok a gyermekvédelemben” címmel. Ebben is kihangsúlyoztuk, hogy a működésünk során kiemelt figyelmet fordítunk olyan alapelvek betartására, mint például a független szakmai véleménynyilvánítás, az összeférhetetlenség kiküszöbölése, a kompetencia határok betartása, a szakszerű, objektív, preconcepció- és előítéletmentes javaslattétel, stb. Ennek érdekében bizottságunk tagjai a szakszolgálatnál más munkakört nem töltenek be, ha előfordul, hogy konkrét gyermeket más munkahelyen ellátnak, akkor szakértőként a szakvélemény elkészítése során nem ők működnek közre. Ehhez megfelelő létszámmal rendelkezünk. A szakvéleményt csak abban az esetben készítjük el, ha a gyermek komplex személyiségvizsgálata szükséges a gyámhivatali döntés meghozatalához. A működésünk óta kb. 4000 vizsgálat alapján közel 1400 szakvéleményt készítettünk el. Ebből kifejezetten a szakvéleményre irányuló kifogás (megtámadás) mindössze egyetlen esetben fordult elő, az eljárás során ez sem bizonyult megalapozottnak. Másodfokú eljárások esetén az OGYSZB két esetben állapított meg ellenkező tartalmú diagnózist és tett más javaslatot, mint bizottságunk, de a vizsgálatok között eltelt hosszú időintervallum miatt (4-6 hónap) az eredmények összevetése nem is lehetséges. Szakvéleményeink a gyámhivatal megkeresésétől számítva átlagosan 21 napon belül elkészülnek. A gyámhivatalokkal folytatott következetes együttműködésünk eredményeképpen a vizsgált gyermekek között évről-évre többen voltak azok, akiket nem helyeztek el ideiglenesen, hanem nevelésbe vételi eljárás indult ügyükben (2003-ban 156 főből 9, 2004-ben 266 főből 32, 2005-ben 357-ből 72 és 2006-ban 297-ből 68, 2007-ben 310 főből 70 fő). Jelenleg már nem fordul elő, hogy a gyámhivatalok ne küldenének nekünk megkeresést a szakvélemény elkészítésére (az első évben gyakorlatilag ezek hiányában kellett dolgoznunk) és a vizsgálatokhoz iratanyagot is rendszeresebben kapunk a korábbiakhoz képest. A szakellátásba utaltak közül évről-évre növekvő arányban javasoljuk hazahelyezésüket, és ez meg is valósul (a négy és fél év során 1/3 arányban történt így).

Jól tudtuk, hogy a pályázatot kiíró célja olyan gyakorlatok bemutatása volt, amely a különböző intézmények alapfeladatain túlmutató programok, projektek leírását szorgalmazta, ennek ellenére bemutattuk a megyénkben kialakított működési gyakorlatot és ennek jellemzőit, tapasztalatait, noha ez egy szakszolgáltatási alapfeladat. Tettük ezt azért, mert a megyei bizottságok működése és ennek feltételi jelentősen különböznek egymástól, ami nem minden esetben eredményezi annak a célnak a teljesülését, amelyet a jogalkotó a megyei/fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottságok létrehozásával el kívánt érni. A pályázat elismeréseként oklevelet kaptunk a Parlamentben megtartott ünnepi konferencia alkalmával.

Bizottságunk szakvéleményeivel kapcsolatban számos esetben értek bennünket olyan „vádak” a különböző szakemberek és intézmények részéről, hogy „nem minden esetben segítik javaslataink a gyermekek megfelelő elhelyezését”. Úgy gondoljuk, hogy az ilyen megfogalmazások olyankor fordulnak elő, ha az érintettek nincsenek tisztában a szakértői bizottságok pontos feladatával és céljaival. Még mindig gyakran úgy vélik a gyermekvédelem különböző szereplői, hogy a szakvéleményben foglalt javaslatok a gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményi és szolgáltató rendszer meglévő feltételeit kellene, hogy alapul vegyék, nem pedig a vizsgált személy (gyermek) szükségleteit. Akik így gondolkoznak, elvárják azt, hogy a gyermekek problémái alakuljanak (vagy alakítsuk mi azokat szakvéleményben) az intézményi és szolgáltató rendszerhez, pedig ennek természetesen fordítva kell működnie. Beszámolónkban idén is szerepeltettük a speciális és a különleges ellátási igényű gyermekekkel kapcsolatos szükségletek (problémák, okok, vezető tünetek) jellemzőit és azokat a területeket, ahol a legnagyobb az ellátási hiány (speciális hivatásos nevelőszülők azon gyermekek részére, akik súlyos pszichés tüneteit elsősorban emocionális és kötődési zavarok okozzák, valamint a pszichiátriai vezető tünettől küszködő gyermekek

részére megfelelő speciális gyermekotthon, továbbá a pszichoaktív szert használó fiatalok ellátása). Ha a fentebb említett kifogásokat figyelembe vennénk a véleményalkotásban, akkor ilyen szükségleteket soha nem diagnosztizálhatnánk, mivel nincs megfelelő ellátás ezekre. Nem arról van tehát szó, hogy „a véleményeink nem segítik a gyermekek elhelyezését”, hanem arról, hogy az ilyen szükségletű gyermekeket nincs hová elhelyezni. A szakvélemények viszont rámutatnak a szükségletek fennállására, a rászorulóknak számosságára, ami azt jelenti, hogy ezeket az ellátásokat mielőbb biztosítani kellene, országos összefogással. Beszámolónkban összegyűjtöttük a gyermekeket ért különböző mértékű és formájú abúzusok és a bűnelkövető fiatalok adatait is. Ezek elemzése szintén fontos adalék lehet a megfelelő intézkedések, beavatkozások és szolgáltatások biztosításához, tervezéséhez, létrehozásához.

Az elmúlt évben munkatársunk (Bálint Miklós) esettanulmányt írt a Kapocs c. szakmai kiadványba, Hiányosságok a szakellátásban – a gyermekek másodlagos veszélyeztetése címmel (Kapocs, 2007/4).

Debrecen, 2008. január 25.

Buzás Tibor
bizottság vezető